

Ordinhad 11.11 - Apeliadau

1. Mae'n rhaid cyflwyno pob apêl o dan yr ordinhad hon yn ysgrifenedig i'r Swyddog perthnasol, fel y'i nodir yn yr ordinhad berthnasol.
2. Ymdrinnir ag apeliadau wyneb yn wyneb neu drwy ohebu, gan ddibynnu ar amgylchiadau'r achos a chan roi sylw priodol i unrhyw ofyniad neu ganllawiau statudol y dylid cynnal cyfarfod mewn amgylchiadau penodol. Bydd gan y Swyddog perthnasol ryddid i benderfynu sut y dylid cynnal unrhyw apêl ac mae telerau eraill yr ordinhad hon yn amodol ar y penderfyniad hwn.
3. Ni all unrhyw un a benodwyd i wrando ar apêl o dan yr Ordinhad hon fod wedi ymwneud ag unrhyw apêl neu wrandawriad blaenorol sy'n gysylltiedig â'i benderfyniad ei hun mewn achos penodol. Mae hyn yn golygu nad oes ganddo/ganddi hawl i farnu ynghylch ei benderfyniad ei hun. Serch hynny, gall pobl a fu'n ymwneud â'r achos o'r blaen ddod i'r gwrandawriad i roi tystiolaeth am eu penderfyniad i'r sawl sy'n gwrandawrio ar yr apêl.

Apeliadau yn erbyn cosbau neu fesurau heblaw am ddiswyddo, gan gynnwys rhybuddion a rhybuddion terfynol ysgrifenedig

4. Ymdrinnir ag apeliadau yn erbyn cosbau neu fesurau heblaw am ddiswyddo gan uwch-swyddog priodol a benodir gan yr Is-ganghellor neu'r Profost.
5. Os bwriedir ymdrin â'r apêl drwy wrandawriad:
  - (i) Gofynnir i'r deiliad (neu'r deiliaid) swydd perthnasol (sydd â gwybodaeth a/neu brofiad blaenorol o'r mater sy'n destun yr apêl, a all fod y rheolwr disgyblu a/neu'r rheolwr ymchwilio) ddod i'r gwrandawriad i esbonio sail ei benderfyniad ac i ateb unrhyw gwestiynau perthnasol y gellir eu gofyn gan yr aelod staff neu'r uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost;
  - (ii) Caiff yr aelod staff gyfle i egluro seiliau'r apêl. Yn amodol ar y pwyntiau uchod, cynhelir gwrandawriad yr apêl ac unrhyw ohiriadau yn unol â disgrisiwn yr uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost. Nid oes angen ailwrandawrio ar yr achos yn ei gyfanrwydd. Dylai'r dystiolaeth wreiddiol fod ar gael i Banel yr Apêl (i'r graddau y mae'r dystiolaeth wreiddiol yn berthnasol i seiliau'r apêl).
6. Os bwriedir ymdrin â'r apêl drwy ohebu, gofynnir i'r deiliad (neu'r deiliaid) swydd perthnasol (sydd â gwybodaeth a/neu brofiad blaenorol o'r mater sy'n destun yr

apêl) esbonio'n ysgrifenedig sail ei benderfyniad ac ateb unrhyw bwyntiau perthnasol a godir gan yr aelod staff yn seilïau'r apêl.

7. Gall penderfyniad yr uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost gynnwys y canlynol (ond ni fydd yn gyfyngedig iddynt):
  - (i) y dylai'r penderfyniad gwreiddiol sefyll;
  - (ii) y dylid derbyn yr apêl yn erbyn y penderfyniad gwreiddiol ac na ddylid cymryd camau pellach yn erbyn yr aelod staff;
  - (iii) y dylid derbyn yr apêl yn erbyn y penderfyniad gwreiddiol ond y dylid rhoi cosb neu fesur gwahanol yn lle'r penderfyniad.
  - (iv) y dylid anfon yr achos yn ôl i gael ei ystyried ymhellach gan y corff neu'r bobl yn apelir yn erbyn ei benderfyniad.
8. Bydd yr uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost yn ysgrifennu at yr aelod staff gan ei hysbysu am ei benderfyniad a'r rhesymau drosto.
9. Bydd penderfyniad yr uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost yn derfynol ac ni chaniateir rhagor o apeliadau yn ei erbyn oni bai ei fod o fewn cwmpas paragraff 7(iv) uchod ac mae'r uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost wedi penderfynu na fydd yn derfynol.

Apeliadau yn erbyn diswyddo neu yn erbyn terfynu swydd nad yw'n swydd barhaol

10. Ymdrinnir ag apeliadau yn erbyn diswyddo gan Banel Apeliadau â hyd at dri aelod, gan gynnwys uwch-swyddog a enwebir gan yr Is-ganghellor neu'r Profost neu Gadeirydd y Cyngor fel Cadeirydd a, lle bydd mwy nag un person ar y panel, hyd at ddau aelod arall a enwebwyd gan y Cadeirydd; gall y rhain fod yn aelodau staff, yn aelodau o'r Cyngor neu'n aelodau allanol. Lle caiff diswyddo ei herio fel canlyniad gweithredu o dan yr Ordinhadau Ymddygiad neu Allu a Pherfformiad, dylai'r apêl gael ei chlywed gan banel sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn o restr o aelodau a enwebwyd gan y Cyngor/Senedd; gall y rhain fod yn aelodau staff, yn aelodau o'r Cyngor neu'n aelodau allanol.
11. Os bwriedir ymdrin â'r apêl drwy wrandawriad:
  - (i) Gofynnir i'r Deilliad (neu'r Deiliaid) Swydd Perthnasol (sydd â gwybodaeth a/neu brofiad blaenorol o'r mater sy'n destun yr apêl a all fod yn gadeirydd y panel disgyblu a/neu'r rheolwr ymchwilio) ddod i'r gwrandawriad i esbonio sail ei benderfyniad ac i ateb unrhyw gwestiynau perthnasol y gellir eu gofyn gan yr aelod staff neu'r Panel Apeliadau;
  - (ii) Caiff yr aelod staff gyfle i egluro seilïau'r apêl. Yn amodol ar y pwyntiau uchod, y Panel, yn ei ddoethineb llwyr, fydd yn pennu trefn y wrandawriad ac unrhyw ohiriadau. Ni fydd angen ailwrando ar yr achos yn ei gyfanrwydd.

12. Os bwriedir ymdrin â'r apêl drwy ohebu, gofynnir i'r deiliad (neu'r deiliaid) swydd perthnasol (sydd â gwybodaeth a/neu brofiad blaenorol o'r mater sy'n destun yr apêl) esbonio'n ysgrifenedig sail ei benderfyniad ac ateb unrhyw bwyntiau perthnasol a godir gan yr aelod staff yn seiliau'r apêl.
13. Bydd trafodaeth y Panel Apeliadau'n breifat. Fel arfer, disgwylir penderfyniad unfrydol, ond, os oes mwy nag un aelod ar y Panel Apeliadau ac nid yw aelodau'r Panel yn gallu cytuno, bydd penderfyniad y Panel Apeliadau yn seiliedig ar farn mwyafrif yr aelodau. Gall y penderfyniad gynnwys y mesurau canlynol ond ni fydd yn gyfyngedig iddynt:
  - (i) y dylai'r penderfyniad i derfynu cyflogaeth yr aelod staff sefyll, ac felly daw cyflogaeth yr aelod staff i ben; (neu yn achos terfynu swydd nad yw'n barhaol, y dylid cadarnhau'r penderfyniad i derfynu swydd nad yw'n barhaol yn gynnar, ac felly daw'r swydd i ben);
  - (ii) y dylid derbyn yr apêl;
  - (iii) y dylid derbyn yr apêl ond y dylid rhoi cosb lai llym yn lle'r penderfyniad.
  - (iv) y dylid anfon yr achos yn ôl i gael ei ystyried ymhellach gan y corff neu'r bobl yr apelir yn erbyn ei benderfyniad/eu penderfyniad.
14. Bydd yr uwch-swyddog a benodwyd gan yr Is-ganghellor neu'r Profost yn ysgrifennu at yr aelod staff yn ei hysbysu am y penderfyniad a'r rhesymau drosto.
15. Bydd y penderfyniad yn terfynol ac ni ellir apelio ymhellach ond bai ei fod o fewn cwmpas paragraff 13(iv) uchod ac mae'r Panel Apeliadau wedi penderfynu na fydd yn derfynol.